

Problema săptămânii 91

Determinați perechile de numerele naturale (n, k) , $n \geq 2$, cu proprietatea că, pentru orice $m \in \mathbb{N}$, există numerele întregi $a_1, a_2, \dots, a_n$ astfel încât $a_1 + a_2 + \dots + a_n = k$ și $a_1a_2 + a_2a_3 + \dots + a_{n-1}a_n + a_na_1 = -m$.

Alexandru Mihalcu

(generalizare a problemei 1 de la barajul 1, București, 2018)

Soluție:

Pentru $n \geq 5$, putem găsi ușor un exemplu pentru orice număr k . De exemplu: $a_1 = m$, $a_2 = -1$, $a_3 = 0$, $a_4 = k - m + 1$, $a_5 = 0$, $\dots$, $a_n = 0$.

Pentru $n = 4$, renotăm numerele cu a, b, c, d . Astfel, înlocuind $d + b = k - (a + c)$ în $ab + bc + cd + da = -m$ obținem $(a + c)(b + d) = (a + c)(k - a - c) = -m \Rightarrow (a + c)(a + c - k) = m$. Pentru $m = 1$ observăm că trebuie să avem $k = 0$, dar pentru $k = 0$ relația este echivalentă cu $(a + c)^2 = m$, ceea ce evident nu poate fi satisfăcută pentru cazurile în care m nu este pătrat perfect. Deci pentru $n = 4$ nu avem soluții.

Pentru $n = 3$, avem $a + b + c = k$, $ab + bc + ca = -m$. Prin urmare $a^2 + b^2 + c^2 = k^2 + 2m$, ceea ce înseamnă că începând de la k^2 , toate numerele de paritatea acestuia se pot scrie ca sumă de 3 pătrate perfecte. Însă există numere oricât de mari de ambele parități ce nu se pot scrie ca sumă de 3 pătrate: de exemplu numerele de forma $8k + 7$, respectiv cele de forma $32k + 28$.

Eventual se poate folosi și următoarea lemă:

Un număr se scrie ca sumă de 3 pătrate perfecte dacă și numai dacă el nu este de forma $4^a(8k + 7)$.

Prin urmare, nici pentru $n = 3$ nu avem soluții.

Pentru $n = 2$ este evident că m nu poate fi impar, deci nici în acest caz nu avem soluții.

Concludem prin a enunța singurele soluții, perechile de forma (n, k) , cu $n \geq 5$, $k \in \mathbb{N}$.

Problem of the week no. 91

Determine all pairs of positive integers (n, k) , $n \geq 2$, such that, for all $m \in \mathbb{N}$, there exist integers $a_1, a_2, \dots, a_n$ such that $a_1 + a_2 + \dots + a_n = k$ and $a_1a_2 + a_2a_3 + \dots + a_{n-1}a_n + a_na_1 = -m$.

Alexandru Mihalcu

Solution:

For $n \geq 5$ we can easily find an example for all k : $a_1 = m$, $a_2 = -1$, $a_3 = 0$, $a_4 = k - m + 1$, $a_5 = 0$, $\dots$, $a_n = 0$.

For $n = 4$, renaming the numbers a, b, c, d and plugging $d + b = k - (a + c)$ into $ab + bc + cd + da = -m$ we obtain $(a + c)(b + d) = (a + c)(k - a - c) = -m \Rightarrow (a + c)(a + c - k) = m$. For $m = 1$ we need to have $k = 0$, but for $k = 0$ the above

equality comes to $(a + c)^2 = m$, which cannot be satisfied if m is not a perfect square. Thus, for $n = 4$ there are no solutions.

For $n = 3$, we have $a + b + c = k$, $ab + bc + ca = -m$. Then $a^2 + b^2 + c^2 = k^2 + 2m$, which means that, beginning with k^2 , all the numbers of the same parity as k^2 can be written as sums of three squares. But there are numbers of both parities, arbitrarily large, that cannot be written as sums of three perfect squares: for example the numbers of the forms $8k + 7$ and $32k + 28$.

One can also use the following lemma:

A number can be written as a sum of three perfect squares if and only if it can be represented as $4^a(8k + 7)$, where $a, k \geq 0$ are integers.

In conclusion, for $n = 3$ there are no solutions either.

For $n = 2$ it is obvious that m cannot be odd, therefore there are no solution with $n = 2$.

In conclusion, the only convenient pairs are (n, k) , with $n \geq 5$, $k \in \mathbb{N}$.